

วิชา สงครามพิเศษ

เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ(ปปส.)

(COUNTER INSURGENCY : CI)

๑. วิชา : สงครามพิเศษ
๒. บทเรียนเรื่อง : การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (การ ปปส.)
๓. ขอบเขต : เพื่อให้ผู้ศึกษาได้รับทราบถึงหลักการ วิธีการในการดำเนินงาน การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบว่าดำเนินงานเรื่องอะไรบ้าง ได้มีความเข้าใจ นำไปปรับใช้เพื่อสนองต่อสถานการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องและ ประสานประโยชน์ร่วมกัน
๔. หลักฐานอ้างอิง : ๑. รส. ๑๐๐-๒๐
๒. ตำราการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ
โรงเรียนสงครามพิเศษ ศูนย์สงครามพิเศษ

บทที่ ๑

บทนำและสภาพแวดล้อมของประเทศกำลังพัฒนา

๑. กล่าวนำ

เดิมในประเทศไทยมีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้มีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติในขณะนั้นว่า “การป้องกันและต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์” หรือ ปตค. และหลังจากที่คอมมิวนิสต์ได้ยุติการต่อสู้หันมาต่อสู้ในทางการเมือง ปัจจุบันจึงได้มีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติขึ้นใหม่ คือ การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ หรือเรียกย่อๆ ว่า ปปส. เพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์ปัจจุบันแต่เดิมยังยึดแนวทางของ ปตค. ซึ่งเน้นการปฏิบัติรุนแรงทางทหารแต่จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ในชุมชนเมือง มีชาวมุสลิม มีชนบทรวมเนียมที่แตกต่างเพื่อรักษาความรู้สึกที่ดีในการให้ความสำคัญต่อทุกเชื้อชาติ ศาสนา งาน ปปส. จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และพื้นที่

๒. นิยามศัพท์

๒.๑ ความขัดแย้งระดับต่ำ (LOW INTENSITY CONFLICT) คือ การต่อสู้ทางการเมือง และการทหารในขอบเขตจำกัด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ทางทหาร สังคม เศรษฐกิจ และจิตวิทยา ซึ่งมักมีลักษณะของความขัดแย้ง ตั้งแต่การเจรจาต่อรอง การกดดันทางเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การก่อการร้ายจนถึงสงครามการก่อความไม่สงบความขัดแย้งระดับต่ำโดยทั่วไปจะเป็นการต่อสู้โดยมีระดับความรุนแรงของการใช้อาวุธและยุทธวิธีในลักษณะการต่อสู้ยืดเยื้อ

๒.๒ การก่อกบฏ (Insurgency) คือ การเคลื่อนไหวของขบวนการที่มุ่งประสงค์จะล้มล้างรัฐบาลที่มีอยู่เดิม โดยใช้การบ่อนทำลาย และการต่อสู้ด้วยอาวุธมีระดับความรุนแรงไม่ถึงขั้นสงครามกลางเมือง (Civil war) ความมุ่งหมายของการก่อกบฏคือ ต้องการยึดอำนาจรัฐ และเข้าแทนที่รัฐบาล หรือต้องการแบ่งแยกดินแดน โดยการแยกตัวออกจากการควบคุมรัฐ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของกลุ่มของตน

๒.๓ สงครามกองโจร (GUERRILLA WARFARE) คือ การปฏิบัติการทางทหาร และแบบทหารในดินแดนของข้าศึกหรือที่ข้าศึกยึดครองอยู่ด้วยการใช้กำลังไม่ตามแบบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนในท้องถิ่น สงครามกองโจรเป็นการปฏิบัติการรุกด้วยความรวดเร็วและรุนแรงในช่วงเวลาอันสั้น โดยใช้การจู่โจม ความคล่องแคล่ว และการถอนตัวหนีอย่างรวดเร็ว การดำเนินการสงครามกองโจรขึ้นอยู่กับผลกระทบทางการทหาร การเมือง และข้อพิจารณาทางด้านกฎหมาย รวมทั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น และการสนับสนุนจากนอกประเทศ

๒.๔ สงครามกลางเมือง (Civil war) เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายก่อกบฏสามารถยึดครอง/ควบคุมพื้นที่ไว้ได้ จัดตั้งรัฐบาลเข้าบริหารพื้นที่ที่ควบคุมได้นั้น และประเทศอื่นๆให้การยอมรับรัฐบาลของฝ่ายก่อกบฏ ฝ่ายก่อกบฏมีกองทัพและผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะสถานการณ์อยู่ในสภาวะการที่เป็นปฏิปักษ์โดยทั่วไป มีการเผชิญหน้าโดยตรงด้วยกำลังทหารเป็นส่วนใหญ่

๒.๕ การป้องกันและปราบปรามการก่อกบฏ หรือ ปปส. (Counter insurgency) คือ การปฏิบัติการทางทหาร กึ่งทหาร การเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยาและกิจการพลเรือน เพื่อเอาชนะการก่อกบฏ

๓. ประเทศกำลังพัฒนา คือประเทศที่ได้พัฒนาก้าวหน้าออกนอกสังคมดั้งเดิม ประเทศเหล่านี้จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร เทคโนโลยี และสังคมจิตวิทยา

๓.๑ สภาพแวดล้อมของประเทศกำลังพัฒนา

๓.๑.๑ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมเดิม หยุตชะงักเปลี่ยนแปลงไป

๓.๑.๒ ประชาชนมีความคาดหวังสูง ต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่

๓.๑.๓ เทคโนโลยีพื้นฐานการพัฒนาต่ำ

๓.๑.๔ ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

๓.๑.๕ ประชาชนหลังไหลเข้าสู่ตัวเมือง

๓.๑.๖ ปัญหาการเมืองไม่มั่นคง

๓.๑.๗ มักเกิดปัญหา เชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อย

๓.๒ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการก่อกบฏในประเทศกำลังพัฒนา

๓.๒.๑ ด้านสังคมจิตวิทยา การเจริญเติบโตและความหนาแน่นของประชากรเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว ประชาชนถูกกีดกันจากระบบทางการเมืองในระดับชาติ ส่วนใหญ่ผูกพันอยู่กับท้องถิ่น ภูมิภาค เผ่าพันธุ์ เชื้อชาติหรือพื้นเมือง มีคนไม่รู้หนังสือมาก การขยายตัวของเมืองรวดเร็ว สื่อมวลชนขยายตัวกว้างขวาง ผู้ครองอำนาจเป็นชนกลุ่มน้อย ผู้นำหวงอำนาจ ช่องว่างทางสังคมมีมาก กลุ่มชนบางกลุ่มแยกตัวออกจากสังคม นายทหารของกองทัพส่วนใหญ่มาจากกลุ่มที่ได้รับสิทธิพิเศษ ตำรวจขาดความเชื่อถือศรัทธา การรักษาพยาบาลให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่มีน้อย

๓.๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและความชำนาญด้านการผลิตต้องพึ่งพาจากแหล่งภายนอก ส่งออกวัตถุดิบเพียงหนึ่งหรือสองชนิด การลงทุนจากต่างประเทศสูง โครงสร้างเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระดับต่ำไม่เพียงพอ โครงการพัฒนาประเทศมักขึ้นอยู่กับแหล่งภายนอกประเทศ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตร ทรัพยากรสำหรับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย เกษตรกรรมอยู่ในพื้นฐานระดับต่ำ รายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

๓.๒.๓ ด้านการเมือง ลักษณะจำกัดของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ทำให้ประชาชนรวมตัวเป็นกลุ่มๆ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมีน้อย อำนาจของรัฐ บาลในพื้นที่ห่างไกลมีน้อย เสถียรภาพของระบบการเมืองมักขึ้นอยู่กับผู้นำหลักทางการเมืองเพียงผู้เดียว ผู้นำมักจะไม่เต็มใจในการมอบอำนาจให้กับองค์กร หรือส่วนราชการต่างๆของรัฐ กลุ่มเชื้อชาติหรือกลุ่มบุคคลโดยเฉพาะมักเป็นผู้ควบคุมอำนาจรัฐ ความไม่มีเสถียรภาพอาจเกิดขึ้นจากข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่ม เชื้อชาติ กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มทางเศรษฐกิจ รัฐบาลขาดข้าราชการ และองค์กรทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ทหารมักจะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีการจัดตั้งที่ดีที่สุดของประเทศและมักจะมีอิทธิพลต่อการเมืองสูง ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล รัฐบาลมักจะไม่ยอมรับสภาพความจริงเมื่อมีการก่อความไม่สงบขึ้นจะยอมรับต่อเมื่อมีระดับการก่อการที่สูงขึ้น ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการเมืองมักจะขัดขวางและจำกัดการเจริญเติบโตของระบบการค้าเสรี

๔. ความขัดแย้งจะเกิดขึ้นเมื่อ

๔.๑ ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างรวดเร็ว

๔.๒ กระบวนการพัฒนาก่อให้เกิดความผิดหวังขึ้นในสังคม

๔.๓ ประชาชนมีความคิดว่ารัฐบาลไม่สนใจที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อม และปัญหาต่างๆ